

УТВЪРДИЛ,

МИГЛЕНА ЖЕЛЯЗКОВА

Директор на Професионална гимназия по
аграрни технологии „Цанко Церковски“

К О Н С П Е К Т
ПО СВЯТ И ЛИЧНОСТ ЗП - XII КЛАС

ОСНОВНИ РАМКОВИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ЗНАНИЯТА ПО
УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА ПРЕДМЕТА „СВЯТ И ЛИЧНОСТ“

Тема 1	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Основни проблеми на съвременния свят	Знае какво е глобализъм, изброява основни икономически и политически проблеми на ЕС. Дефинира понятието демографски проблем. Описва какво е тероризъм и дава пример.	Разбира влиянието на глобализма в ежедневието на всеки човек. Дава пример за последствията от демографските проблеми. Дава пример за терористични действия. Посочва основни мерки за борба с него.	Обосновава значението на гражданските инициативи при решаването на различни проблеми и изработва модел на поведение в кризисни ситуации. Може да използва интернет за решаване на конкретни проблеми или да посочи примери за това.	Интерпретира влиянието и проблемите на глобализацията от гледна точка на гражданина. Може да аргументира теза за влиянието на тероризма върху структурата на съвременното общество.
Тема 2	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Наследството на обединена Европа и България	Познава различните региони на Европа и тяхното културно наследство. Изброява различни етнически общности и познава техните традиции.	Разбира ролята на отделните региони за изграждането на европейското икономическо, културно и политическо единство. Сравнява традиции на различни етноси в България.	Анализира начини за диалог и сближаване на културните и етнически общности в Европа и съответния процес в България.	Изследва културно-историческото наследство. Сравнява и прави изводи за различните обичаи и традиции на територията на България. Отбелязва различията и приликите, изразява мнение за ролята на културните стереотипи.

Тема 3	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
България и процесът на европейска интеграция	Знае основните моменти, свързани с присъединяването на България към ЕС. Знае основните критерии, на които трябва да отговаря една страна членка.	Разбира значението на присъединяването на България към ЕС за гражданина и за българския бизнес. Обяснява няколко основни фактори и причини, довели до влизането ни в ЕС. Може да посочи с примери от ежедневието какво се е променило в живота на хората. Може да обясни ползата от европейските фондове, към които може да се кандидатства с различни проекти.	Разграничава различните европейски програми и значението им за обществото. Представя и доказва предимствата от членството ни в ЕС като представя модел на поведение за реализиране възможностите от него.	Анализира последствията от членството на България в ЕС. Аргументира лична позиция за ролята на ЕС за политическото и икономическо развитие на страната.
Тема 4	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Личността, демократическите институции и върховенството на закона	Изброява основни политически партии и сдружения в България и Европа, и познава възгледите им за обединена Европа. Знае основните институции, управляващи страната и ЕС.	Разграничава функциите на отделните институции. Посочва примери за проява на гражданско общество. Може да посочи институциите на местно ниво, еквивалентни на трите основни власти и тяхната роля за развитието на общината, града или селото.	Сравнява функционирането на различните власти на национално, местно и европейско ниво и открива начини за влияние на гражданското общество върху тях. Посочва примери за участие на граждански организации в обществения и политическия живот.	Анализира влиянието на ЕС върху национални институции. Изследва възможностите за влияние върху местните власти на граждански сдружения чрез институциите на ЕС. Оценява възможностите, които предлагат европейските програми за развитието както на отделния човек, така и на различни региони и селища. Дискутира проблем от местно значение и предлага аргументирано решение.
Тема 5	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Правата	Знае основните	Разграничава	Анализира	Изследва проблема

на човека	институции, защитаващи правата на човека в България и ЕС. Изброява някои от основните права на човека. Изброява държави, в които има големи български общности. Назовава основните малцинствени групи в България.	официалните от неформалните институции, защитаващи правата на човека. Дава пример за защита на нарушените права на личността чрез българските и европейски институции.	взаимовръзката между права и задълженията на човека. Сравнява основните стандарти и документи за защита на гражданските права в ЕС и прилагането им в България.	за правата на човека и дава оценка за проблемите на отделните малцинствени групи в страната. Анализира и обобщава въпроса за степента на защитеност на правата на отделния гражданин в България и пътищата за по
Тема 6	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Икономика и социална политика в ЕС	Изброява основни понятия като: инвестиционен климат, сива икономика, група в неравностойно положение, социално осигуряване и дефинира поне едно от тях.	Обяснява основни промени в българската икономика през 90-те. Посочва причините и последствията от валутния борд. Дава пример за сива икономика или група в неравностойно положение и предлага метод за решаването на проблема	Представя влиянието на глобализацията върху икономиката и политиката на ЕС. Открива начини за приложение на социалната политика на ЕС на местно ниво. Сравнява изискванията на ЕС към страните-членки и промените в икономиката на страната.	Анализира последствията от въвеждането на единната европейска валута /евро/. Оценява икономиката и социалната политика на ЕС и открива нейната проекция на местно ниво. Посочва институции и организации, от които може да получи информация или помощ.
Тема 7	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Личност, национал на идентичност и малцинства	Изброява основни характеристики на националната идентичност от гледна точка на религия, история и етническа принадлежност. Посочва различни идеологии, проповядващи насилие, ксенофобия	Разграничава действията на отделните хора и организации от официалната политика на държавата към малцинствата. Посочва конкретни конфликтни ситуации и начини за решаването им.	Сравнява проблемите на отделни представители на малцинствата с проблемите на цялата малцинствена група, както и политиката на ЕС и България към	Анализира връзката между понятията личност, етнос, национална идентичност и национализъм, изразява мнение и доказва кое трябва да е водещото в отношението ни към даден човек –

	и расова ненавист, както и организации, провеждащи такава политика. Знае основни документи, разглеждащи правата на малцинствата. Назовава поне една национална или европейска институция, защитаваща правата на малцинствата.	Разбира понятието толерантност и може да посочи примери за прилагането му.	малцинствата. Може да представи модел за поведение в конфликтна ситуация, водещ до разрешаването ѝ.	личността, етническата принадлежност или националната идентичност.
Тема 8	Среден 3	Добър 4	Много добър 5	Отличен 6
Регионално развитие и конфликти	Изброява основни организации, гарантиращи регионалната сигурност на Балканите /Съвет за сигурност към ООН, НАТО, Пакт за стабилност/. Познава държавите от региона и може да назове места с регионални конфликти. Знае исторически предпоставки за регионалните конфликти.	Обяснява регионалните конфликти с историческите зависимости и икономическите промени след 1989г. Посочва регионални конфликти и ролята на различните международни организации за преодоляването им. Посочва причини, водещи до напрежение в отношенията между балканските страни.	Сравнява методите за разрешаване на конфликти в ЕС, Балканите и България. Обяснява намесата на различните организации, гарантиращи регионалната сигурност по време на конфликти както и ролята на неправителствените организации.	Анализира поведението на България към регионалните конфликти както и политиката ѝ към останалите Балкански страни. Защитава теза за ролята на гражданското общество, медиите, неправителствените организации по време на регионални конфликти. Интерпретира проблема за регионалните конфликти и прави изводи за връзка между държавната политика към малцинствата и регионалните конфликти.